

Poglavje 9

Masa prašičev na liniji klanja

Špela Malovrh^{1,2}, Marjeta Marušič¹, Milena Kovač¹

Izvleček

Dve večji klavnici v Sloveniji že nekaj časa uporabljata avstrijsko cenovno masko pri plačevanju zaklanih prašičev, kjer so trupi glede na maso in mesnatost nagrajeni s pribitki ali kaznovani z odbitki. Na osnovi meritev z linije klanja v letu 2010 smo analizirali razpršenost mase toplih polovic in pri tem denarno ovrednotili, kako cenovna maska pri masi trupov vpliva na finančni rezultat. V petih klavnicah je bilo zaklanih 247 tisoč prašičev, ki so bili uvrščeni v kategorijo 2 (pitani prašiči). V povprečju so bili težki 91.3 kg s standardnim odklonom 11.7 kg. V klavnici A so si skupine prašičev (isti dobavitelj, isti dan zakola), po povprečju mase toplih polovic bolj podobne kot v klavnici B ter skupini klavnic C, v katero smo združili tri manjše klavnice. Glede variabilnosti znotraj skupin so si klavnice primerljive, saj je delež skupin, ki imajo koeficient variabilnosti mase, pod 10 % med 37.1 (skupina klavnic C) in 39.4 % (klavnica A).

Ključne besede: prašiči, klavni trupi, masa toplih polovic, plačilna shema

Abstract

Title of the paper: **Carcass weight in slaughtered pigs.**

Two larger Slovenian slaughterhouses applied Austrian price scheme for paying pig carcasses for some time. Price mask includes rewards and deductions due to carcass weight and lean meat content. Based on measurements from slaughter line in year 2010, we analysed the dispersion of warm carcass weight and evaluated how price mask affects the financial results. Altogether, 247 thousand slaughtered pigs in five slaughterhouses were classified in category 2 (fattened pigs). Carcasses weighed 91.3 kg on average with a standard deviation of 11.7 kg. The average carcass weight of groups of pigs (same supplier, the same day of slaughter) were more similar in slaughterhouse A than in slaughterhouse B and group of slaughterhouses C (three smaller slaughterhouses pooled). Variability within groups was more comparable among slaughterhouses, as the proportion of groups with coefficient of variability below 10 % was between 37.1 (group C) and 39.4 % (slaughterhouse A).

Keywords: pigs, carcasses, warm carcass weight, price scheme

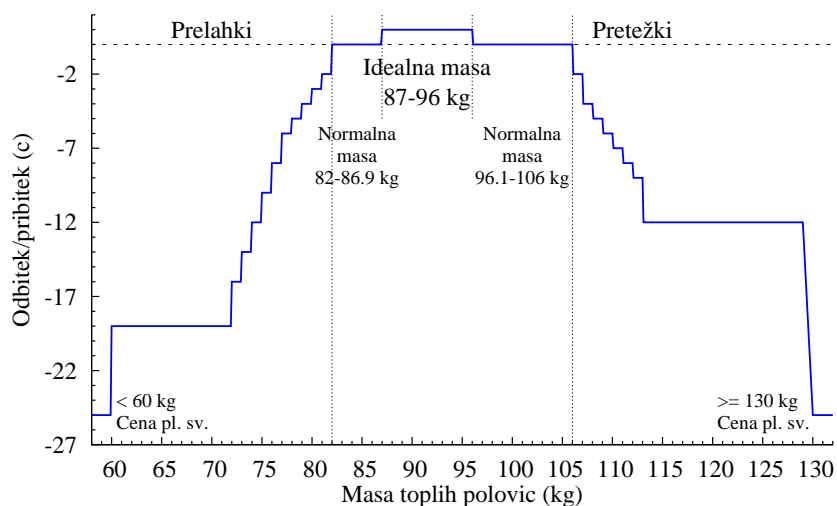
¹Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za zootehniko, Groblje 3, 1230 Domžale

²E-pošta: spela.malovrh@bf.uni-lj.si

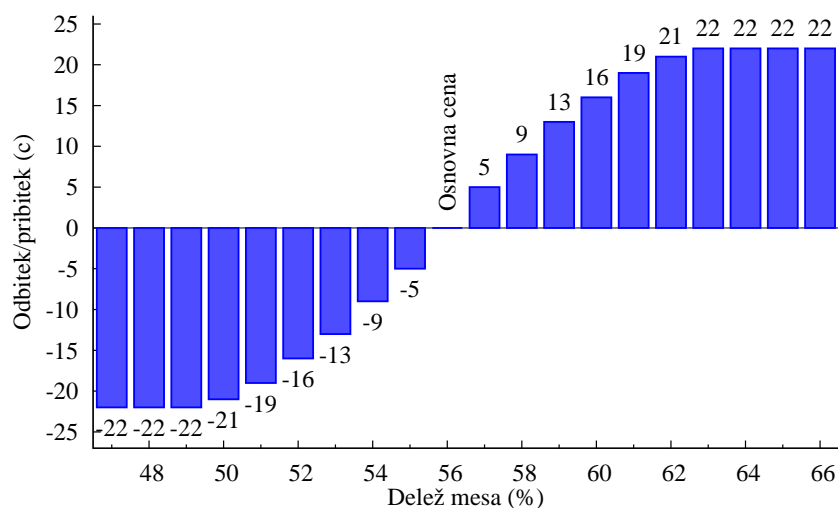
9.1 Uvod

Prašiči, ki so svinjke ali kastrati, katerih masa toplih polovic je med 50 in 120 kg, se uvrščajo na liniji klanja v kategorijo 2 - pitani prašiči. Pri teh trupih na liniji klanja v petih slovenskih klavnicah poleg mase izmerijo meritvi S in M, s pomočjo katerih se preko napovedne enačbe za vsak trup oceni delež mesa oz. mesnatost (Uredba EC No 167/2008, 2008). Kategorija 2 je na liniji klanja najštevilčnejša in praviloma tudi najbolje plačana skupina. Prelahki (kategorija 3A) in pretežki prašiči (3B), kot tudi izločene plemenske živali (3C, 3D), sploh pa so slabše plačani merjasci in kriporhidi.

V Sloveniji zaradi majhnega trga nimamo lastne borze s prašiči, prav tako tudi ne lastne plačilne sheme oz. cenovne maske. Manjše klavnice pa še naprej uporabljajo t.i. "mesno enoto". Osnovna cena in cenovna maska sta v nekaterih klavnicah že nekaj let povzeti po avstrijski. Osnovna cena se oblikuje tedensko na borzi in velja za pitane prašiče (Steierfleisch GmbH, 2010), katerih mesnatost je 56 % in masa toplih polovic med 82.0 in 86.9 kg oz. med 96.1 in 106.0 kg (slika 1). Za idealni razpon mase toplih polovic velja interval med 87.0 in 96.0 kg. Ti trupi imajo za 1 ¢/kg boljšo ceno. Pretežki in prelahki trupi so kaznovani s progresivnimi odbitki glede na odstopanje od normalne mase. Trupi z maso med 60 in 71.9 kg dobijo odbitek -19 ¢/kg, nekoliko manj so kaznovani težji trupi, odbitek za mase med 113.1 in 129.9 kg znaša -12 ¢/kg. Trupi, katerih masa je pod 60 ali 130 kg in več, so plačani po ceni za izločene plemenske svinje, saj ne sodijo v kategorijo pitanih prašičev. Običajno je ta cena v Avstriji med 75 in 80 % osnovne cene. Avstrijske klavnice so imele do 15.2.2010 plačilno shemo glede mase toplih polovic za 2 kg pomaknjeno v levo (za 2 kg lažji trupi), tako da so bili najbolj zaželeni trupi z maso med 85.0 in 94.9 kg.

Slika 1: Trenutna avstrijska cenovna shema za maso toplih polovic

Slika 2: Trenutna avstrijska cenovna shema za delež mesa

Glede na ocenjeni odstotek mesa dobi klavni trup pribitek ali odbitek (slika 2). Pri trupih z mesnatostjo 56 % je postavljena osnovna cena, tisti z mesnatostjo nad 56 % so progresivno nagradjeni oz. kaznovani z odbitkom, če mesnatost trupa ne dosega 56 %. Kar 5 ¢/kg od osnovne cene odstopa cena pri trupu, ki ima za 1 odstotno točko boljšo ali slabšo mesnatost od 56 %. Največji pribitek pri ceni dobijo trupi, ki dosegajo mesnatost 63 % in več, z enako velikim odbitkom (-22 ¢/kg) pa so kaznovani trupi, katerih mesnatost je 49 % ali manj.

Namen prispevka je proučitev mase klavnih trupov, tako na nivoju klavnic oz. skupin dobaviteljev kot na nivoju skupin prašičev, ki so skupaj zaklani. Pri tem bomo prikazali, kako masa trupov ustreza cenovni shemi.

9.2 Meritve z linije klanja v letu 2010

V analizo so bili zajeti klavni trupi kategorije 2 za leto 2010 za pet klavnic, ki še opravljajo meritve na linij klanja pri prašičih: Klavnica Šentjur d.o.o., MIR Klavnica d.o.o., Košaki d.d., Celjske mesnine d.d. ter Klavnica KZ Rače. V klavnici Šentjur so upoštevani le trupi prašičev, ki so bili spitani v kooperacijski reji. Zaradi manjšega števila trupov so klavnice Košaki, Celjske mesnine ter Rače v prikazu združene. V nadaljevanju smo klavnice oz. skupine klavnic označili s črkami od A do C. S takšno razdelitvijo po klavnicah smo v precejšnji meri zajeli tudi skupine dobaviteljev. Klavnice Košaki, Celjske mesnine in Rače koljejo kmečke prašiče, Šentjur praktično samo prašiče spitane v kooperacijski reji Farm Ihan d.d., medtem ko klavnica MIR kolje pretežno prašiče spitane v okviru Panvite - Prašičereje Nemščak in njihovih kooperacijskih rej, nekaj pa je tudi kmečkih prašičev.

V skupini klavnic C je bilo v letu 2010 zaklanih 50 tisoč prašičev kategorije 2, v klavnici A 82 tisoč ter v klavnici B blizu 109 tisoč (tabela 1). V povprečju so bili najtežji trupi iz klavnice B (93.3 kg), najbolj raznoliki pa so bili v skupini klavnic C, kjer standardni odklon za maso toplih polovic znaša 12.6 kg. V teh klavnicah so imeli tudi največjo variabilnost tako pri meritvah M (7.4 mm) in S (5.3 mm) kot tudi pri deležu mesa (4.0 %). Klavnica A ima v primerjavi z ostalimi klavnicami bolj izenačene trupe kategorije 2, tako po masi kot po mesnatosti. Skupno je bilo v slovenskih klavnicah, ki merijo in ocenjujejo mesnatost pri prašičih, zaklanih 247 tisoč prašičev, katerih garani trupi so se uvrstili v kategorijo 2, v povprečju so tehtali 91.3 kg in so dosegli mesnatost 60.3 %. V primerjavi z letom 2009, ko je bilo 252 tisoč (Malovrh, 2010) garanih trupov kategorije 2, se je število zaklanih prašičev nekoliko zmanjšalo.

Tabela 1: Primerjava meritev na liniji klanja za kategorijo 2 med tremi skupinami klavnic za leto 2010

Klavnica	N	MTP (kg)		M (mm)		S (mm)		Delež mesa (%)	
		\bar{x}	SD	\bar{x}	SD	\bar{x}	SD	\bar{x}	SD
A	82244	87.7	10.7	73.0	5.7	11.8	3.9	61.1	2.9
B	108722	93.3	11.3	75.3	6.6	13.6	4.3	60.0	3.3
C	50538	92.5	12.6	74.6	7.4	14.2	5.3	59.5	4.0
Skupaj*	247021	91.3	11.7	74.4	6.6	13.1	4.5	60.3	3.4

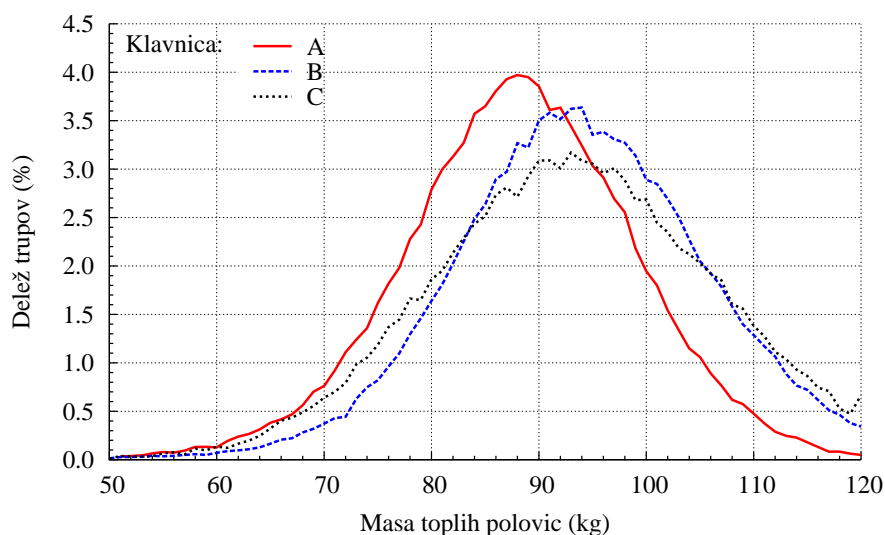
* zajeti vsi garani trupi kategorije 2 v letu 2010

9.3 Porazdelitev za maso toplih polovic in uvrstitev v masne razrede po klavnicah

Porazdelitev za maso toplih polovic za klavnico A je bolj koničasta (nekoliko ožja in višja) kot porazdelitvi za klavnici B in C (slika 3), kar pomeni, da so trupi glede mase v klavnici A nekoliko bolj izenačeni kot v klavnicah B in C. Najnižja in najširša je porazdelitev mas v skupini klavnic C, ki kolje najmanj izenačene prašiče, kar smo videli že na osnovi standardnega odklona (tabela 1). Trupi kategorije 2 v klavnici A so v povprečju za 5 kg lažji kot v preostalih klavnicah, zato je porazdelitev locirana nekoliko bolj levo kot porazdelitvi klavnic B in C.

Pri porazdelitvah za klavnici B in C se na desni strani vidi, da kar nekaj pitancev pri masi toplih polovic presega zgornjo mejo 120 kg - črta od porazdelitve se pri masi trupov 120 kg ne približa povsem vrednosti 0 za delež trupov. Ti trupi so posledično uvrščeni v kategorijo 3B (težki pitani prašiči) in kot taki praviloma slabše plačani. Tovrstnih trupov pitancev, sodeč po sliki 3, v klavnici A praktično ni.

Trupe kategorije 2 smo razdelili v pet razredov glede na maso toplih polovic: 50-81.9 kg, 82-86.9 kg, 87-96 kg, 96.1-106 kg ter 106.1-120 kg. Razredi upoštevajo veljavno plačilno shemo (slika 1). V tabeli 2 so predstavljeni deleži trupov po razredih. Glede na plačilno shemo, so kot idealne mase trupov v razponu od 87 do 96 kg. Delež trupov tega razreda je bil v klavnicah A in B v letu 2010 podoben ter je znašal 32.40 oz. 32.55 %, medtem ko je bilo

Slika 3: Porazdelitev za maso toplih polovic v letu 2010 za dve posamični klavnici (A, B) ter za tri manjše skupaj (C)

v skupini klavnic C tega razreda le 28.50 %. Razreda za maso toplih polovic 82-86.9 kg ter 96.1-106 kg, ki sta po plačilni shemi brez pribitka in odbitka (osnovna cena), sta zajemala v klavnici A 18.07 oz. 17.13 %, v klavnici B pa 12.81 oz. 26.87 %. Skupina klavnic C je imela za razred 82-86.9 kg delež trupov precej podoben kot klavnica B, v razredu 96.1-106 kg pa je bilo za dobri 2 odstotni točki več trupov. V klavnici B je bilo trupov v razredu 50-81.9 kg najmanj (14.82 %), saj so klavni trupi v povprečju za 5.6 kg težji kot v klavnici A, največ (28.25 %) pa jih je imela klavnica A. Težjih trupov, razred 106.1-120 kg, je bilo pričakovano najmanj v klavnici A (4.16 %) in največ v skupini klavnic C (14.76 %), kjer koljejo manj izenačene prašiče. Z odbitkom po tej plačilni shemi bi bilo tako v klavnici A 32.41 %, v klavnici B 27.77 % in v skupini klavnic C 34.80 % klavnih trupov.

Za primerjavo prikazujemo še deleže trupov v masnih razredih na osnovi predhodne avstrijske plačilne sheme (tabela 3), saj jo ena od večjih klavnic še vedno uporablja. Tovrstna shema bolj ustreza klavnim trupom v vseh klavnicih, saj je delež trupov v najbolj zaželenem razredu (85-94.4 kg) večji kot po trenutno veljavni avstrijski plačilni shemi, med 29.40 % v skupini klavnic C in 36.57 % v klavnici A. Posledično so manj zastopani kaznovana razreda pod 80 kg (med 16.04 % v skupini klavnic C in 22.21 % v klavnici A) ter nad 101 kg (med 6.10 % v klavnici A in 18.70 % v skupini klavnic C). Osnovno ceno dosega po tej plačilni shemi dobrih 35 % trupov v klavnici A, blizu 39 % v klavnici B ter malo pod 36 % v skupini klavnic C.

Tabela 2: Primerjava deležev za maso toplih polovic po razredih med tremi skupinami klavnic za leto 2010

Klavnica	Delež razreda za MTP (%)				
	50.0 - 81.9 kg	82.0 - 86.9 kg	87.0 - 96.0 kg	96.1 - 106.0 kg	106.1 - 120.0 kg
A	28.25	18.07	32.40	17.13	4.16
B	14.82	12.81	32.55	26.87	12.95
C	20.04	12.41	28.50	24.30	14.76

Tabela 3: Primerjava deležev za maso toplih polovic po razredih* med tremi skupinami klavnic za leto 2010

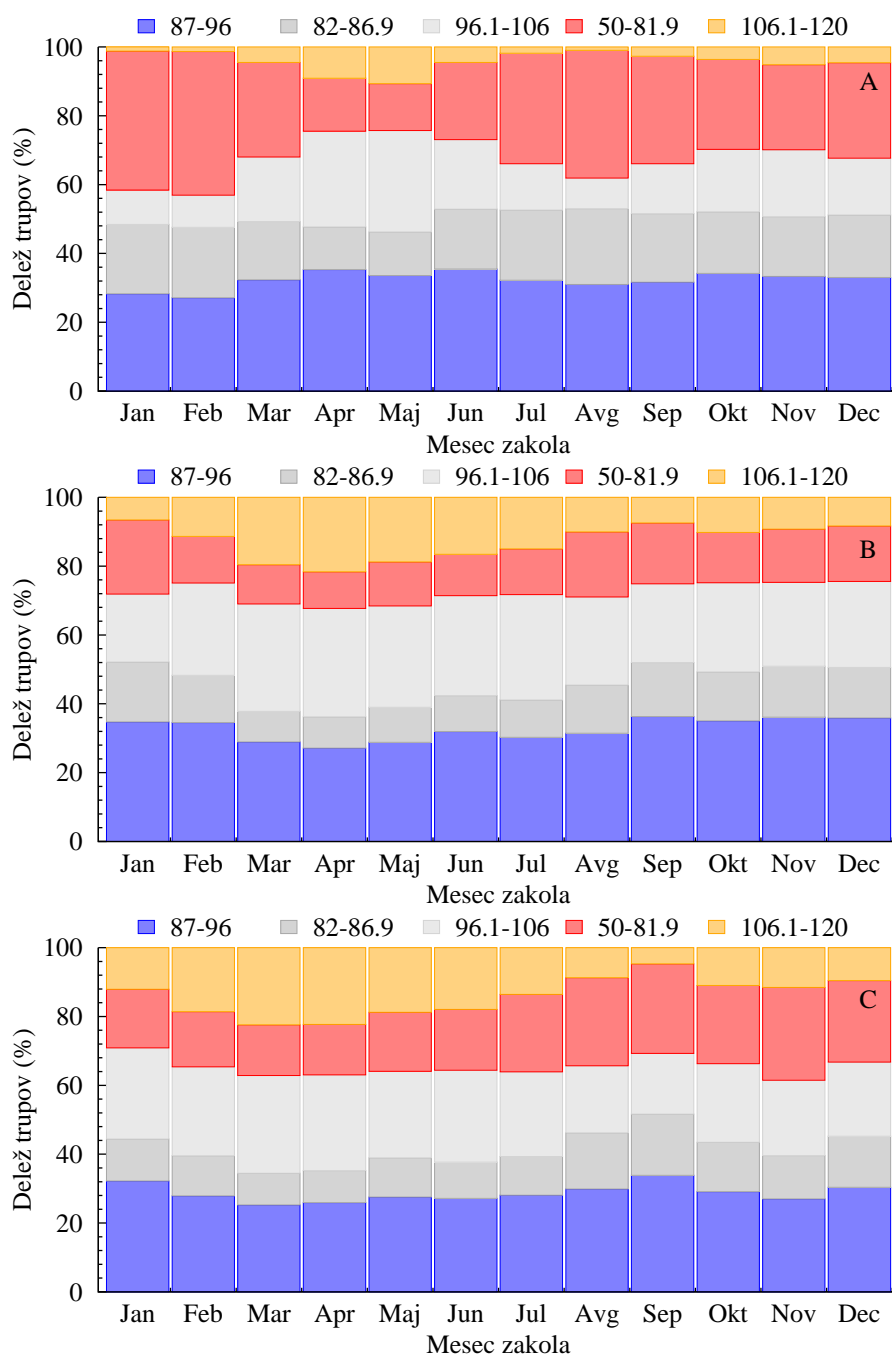
Klavnica	Delež razreda za MTP (%)				
	50.0- 79.9 kg	80.0- 84.9 kg	85.0- 94.9 kg	95.0-104.0 kg	101.1- 120.0 kg
A	22.21	16.45	36.57	18.66	6.10
B	11.21	10.73	33.17	27.96	16.93
C	16.04	10.99	29.40	24.87	18.70

* osnova razredov je predhodna plačilna shema

9.4 Spreminjanje deležev masnih razredov po mesecih

Na maso toplih polovic v klavnicah vpliva več dejavnikov. Poleg dejavnikov, katere lahko rejec nadzoruje (izbor genotipa, prehrana, tehnologija reje, zdravstveni status, (ne)priprava skupin za zakol, odločitev o tem, pri kateri masi pitance odda v zakol), so tudi dejavniki, na katere rejec ne more vplivati ali lahko vpliva v manjši meri. Med temi so pomembnejši letni časi in s tem temperatura, ki vpliva na rast pitancev, ter povečano ali zmanjšano povpraševanje po prašičih s strani klavnic, ko rejec oddaja v zakol lažje pitance oz. že prerasle pitance. Ta zadnja skupina dejavnikov bi se lahko pokazala kot vpliv sezone, zato prikazujemo deleže trupov po masnih razredih po mesecih zakola (slika 4). Zagotovilo za stalen in enakomeren odkup klavnih prašičev so poslovno organizirani rejci, ki imajo s klavnico sklenjeno pogodbo o dobavi oz. odkupu, seveda pa se morata pogodbe obe strani tudi držati.

V klavnici A je, razen v prvih dveh mesecih leta 2010, ves čas delež nagrajenega razreda nad 30 % (slika 4, A), v klavnici B je bilo pod 30 % trupov nagrajenih glede na maso od marca do maja, medtem ko je bilo od septembra do decembra takih trupov nad 35 % (slika 4, B). Najmanjši delež glede na maso nagrajenih trupov je v skupini klavnic C, kjer je nad 30 % doseženo le v mesecih januar, september in december (slika 4, C), v marcu in aprilu pa je bilo nagrajenih trupov v teh klavnicah pod 26 %.

Slika 4: Delež trupov glede na maso toplih polovic in plačilno shemo v dveh večjih posamičnih klavnicah (A, B) ter skupaj za tri manjše klavnice (C)

Brez pribitka ali odbitka glede mase sta razreda 82.1-86.9 kg in 96.1-106.0 kg. Delež trupov v teh dveh razredih skupaj je v klavnici A okrog 35 % (tabela 2), največ v maju (42.1 %) in najmanj v februarju (29.8 %). V klavnici B je delež trupov z osnovno ceno med 37.2 % (januar) in 41.5 % (julij), s povprečjem malo pod 40 %, med meseci je manj razlik kot v klavnici A. Skupina klavnic C, ki ima delež trupov v masnih razredih z osnovno ceno nekaj pod 37 %, ima med meseci tudi manjša nihanja, najmanjši delež trupov v teh razredih je novembra (34.5 %) in največ januarja (38.7 %). V klavnici A se najbolj spreminja tudi delež trupov v razredu pod 80 kg, najmanjši je v mesecih april in maj (15.4 in 13.6 %), pred tem in kasneje pa je delež večji, največji pa je v februarju (41.8 %). Delež tega razreda v klavnici B bistveno manjši in bolj konstanten po mesecih, vrednosti pa so med 10.6 % v aprilu in 21.5 % v januarju. Pri skupini klavnic C se tekom leta delež trupov tega razreda povečuje, na začetku leta so mesečne vrednosti med 14 in 17 %, proti koncu pa med 23 in 26 %. V marcu in aprilu je v klavnicah B in C največji delež trupov v razredu nad 106 kg, in sicer med 20 in 22 %, v kasnejših mesecih se ta delež znižuje. Tudi v klavnici A je marca in aprila delež v tem razredu največji (okrog 10 %), v ostalih mesecih pa je pod 5 %. Marec in april sta meseca, ko je bila v vseh klavnicah povprečna masa toplih polovic največja (slika 5), tako da je večji delež težjih trupov pričakovan.

9.5 Masa in variabilnost posamičnih skupin v zakolu

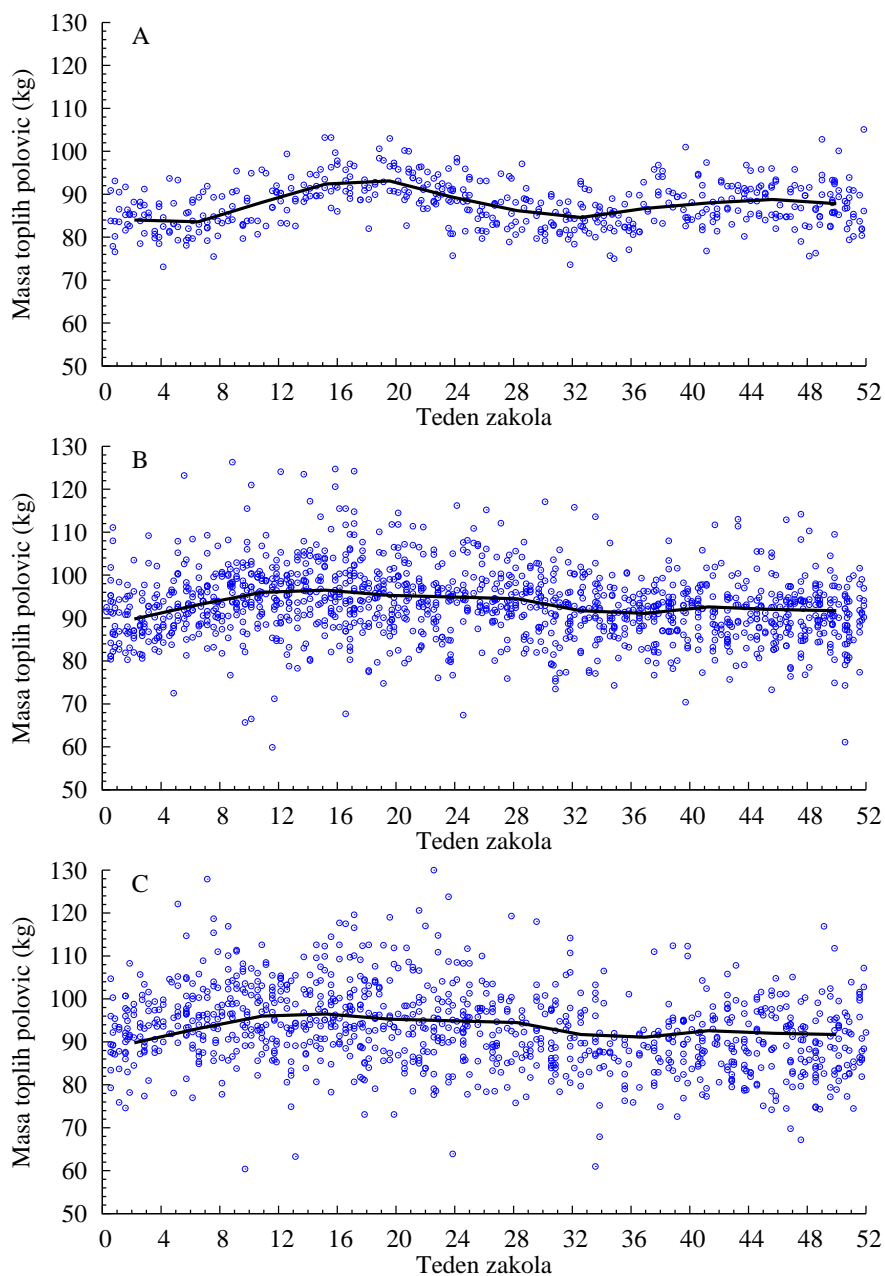
V klanje prihajajo različno velike skupine prašičev, skupine pa se med seboj razlikujejo tako v povprečni masi kot variabilnosti. S strani klavno-predelovalne industrije so zaželeno izenačene skupine. Skupna variabilnost v masi trupov (tabela 1) ni tako velik problem, kot je problem neizenačenost znotraj skupin ob zakolu. Kot skupino smo smatrali prašiče istega dobavitelja zaklane isti dan. Za opazovanje razpršenosti za klavno maso znotraj skupin v klanju smo ocenili standardni odklon v skupinah. Izbrali smo le tiste skupine, ki so štele vsaj 15 prašičev in so vključevale trupe kategorije 2, zajeti pa so tudi trupi iz teh skupin, ki so se uvrstili v kategoriji 3A ali 3B.

Skupno število trupov v kategoriji 2 se med klavnicami razlikuje (tabela 1), še bolj pa se razlikuje število obravnavanih skupin (tabela 4). V klavnici A z dobrimi 82 tisoč trupi kategorije 2 v letu 2010 je bilo 512 skupin, medtem ko je bilo v skupini klavnic C s 50 tisoč trupi kar 1000 skupin, kar pomeni, da so skupine v povprečju precej manjše.

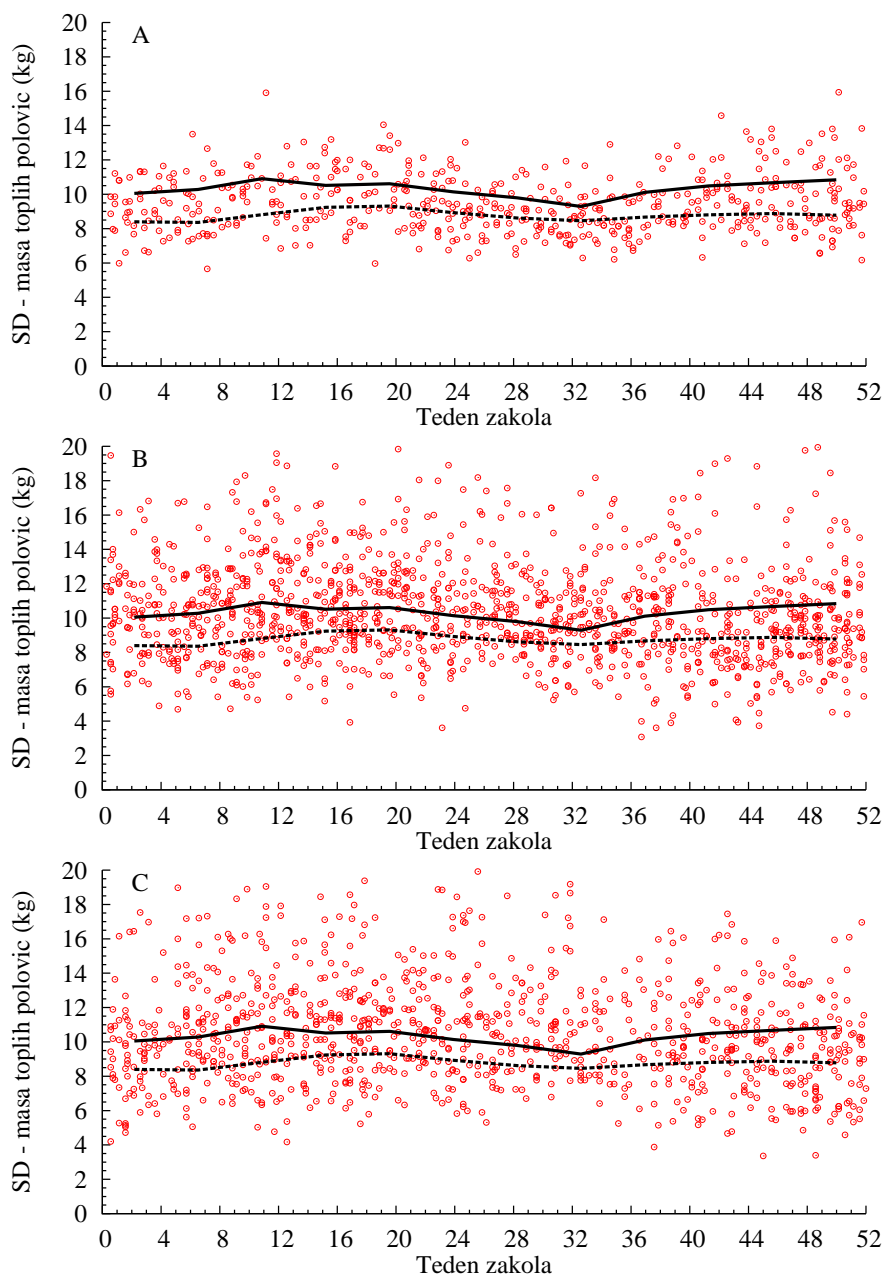
Tabela 4: Opisna statistika za velikost skupin po klavnicah v letu 2010

Klavnica	Št. skupin	Povpr.	Velikost skupin		Koeff. asim. ⁺	Delež* (%)
			Mediana	Maks.		
A	512	163	149	504	1.1	39.5
B	1310	83	74	364	1.5	38.9
C	1000	46	35	278	2.2	37.1

* delež skupin s koeficientom variabilnosti pod 10%, ⁺ koeficient asimetrije

Slika 5: Povprečna masa toplih polovic skupin v dveh večjih posamičnih klavnica (A, B) ter za tri manjše klavnice (C) skupaj (— povprečna vrednost za maso toplih polovic trupov po mesecih)

Slika 6: Standardni odklon (SD) za maso toplih polovic skupin v dveh večjih posamičnih klavnih (A, B) ter za tri manjše klavnice (C) skupaj (— povprečna vrednost za SD po mesecih, - - - pričakovana vrednost za SD pri vrednosti koeficienta variabilnosti 10 % po mesecih)

V klavnici A so skupine v povprečju šteje 163 trupov, v klavnici B 83 ter v skupini klavnic C 46. Porazdelitve za velikost skupin so za vse klavnice asimetrične (tabela 4), in sicer kažejo desno asimetrijo (pozitivni koeficient asimetrije), pri čemer je najbolj asimetrična porazdelitev skupine klavnic C. Za asimetrične porazdelitve je mediana boljši lokacijski parameter kot povprečje in pri desno asimetričnih porazdelitvah pričakujemo, da je mediana nekoliko manjša od povprečja. Tako ima mediana za velikost skupine v klavnici A vrednost 149, v klavnici B 74 (2x manj kot v klavnici A) ter v skupini klavnic C 35 prašičev (4x manjše skupine kot v klavnici A).

Povprečja za maso trupov posamičnih skupin so v klavnicah B in C dokaj razpršena, nihanje povprečne mase tekom leta pa je najbolj opazno v klavnici A (slika 5). Skupine se v klavnici A v povprečni masi najmanj razlikujejo. Standardni odklon za povprečja skupin v klavnici A znaša 5.4 kg, klavnica B je s standardnim odklonom 8.1 kg bližje skupini klavnic C, kjer je standardni odklon povprečij skupin največji (9.4 kg). Skupine v klavnici A so bolj načrtovano klane, glede na povprečno maso pa prihajajo v skupini klavnic C v klanje najbolj raznolike skupine.

Slika 5 kaže na raznolikost v klavni masi med skupinami, pripadajoči standardni odkloni (slika 6) pa kažejo razpršenost klavnih mas znotraj skupin. V klavnicah B in C so tudi standardni odkloni bolj razpršeni kot v klavnici A, kjer ima kar 87 % skupin standardni odklon med 7 in 12 kg. S standardnim odklonom v teh mejah je v klavnici B 65 % in v skupini klavnic C 62 % skupin. Zaradi različne povprečne mase pri skupinah pričakujemo tudi različne standardne odklone. Mera razpršenosti, ki nam napravi skupine bolj primerljive, je koeficient variabilnosti, ki je v odstotkih izražen standardni odklon od povprečja. Na sliki 6 spodnja črtkana črta predstavlja pričakovan standardni odklon za maso, če bi bil koeficient variabilnosti 10 %, kar bi bila sprejemljiva variabilnost. V klavnici A glede na koeficient variabilnosti 10 % sodi 39.4% skupin, v klavnici B 38.9% ter v skupini klavnic C 37.1 %, kar pomeni, če upoštevamo povprečno maso skupin, da je variabilnost znotraj skupin med klavnicami primerljiva.

9.6 Cenovno ovrednotenje

Za klavne trupe kategorije 2 smo denarno iz vrednotili, kaj pomenijo pribitki in odbitki po obeh prej omenjenih plačilnih shemah. V povprečju na 1 kg so trupi kaznovani z odbitkom od 2 do skoraj 3 € (tabela 5), v vseh klavnicah po veljavni avstrijski plačilni shemi več kot po predhodni. Na cel klavni trup odbitki v povprečju po veljavni plačilni shemi znašajo med 1.74 € v klavnici B in 2.48 € za trupe skupine klavnic C. Ker so klavni trupi v klavnicah B in C v povprečju težji, jim glede na povprečni odbitek na trup predhodna plačilna shema manj ustreza kot trupom v klavnici A. Trupi kategorije 2 v klavnici A imajo v povprečju 1.59 € odbitka. V povprečju so imeli trupi kategorije 2 v lanskem letu mesnatost 60.3 % (tabela 1), kar pomeni pribitek, a glede na ceno tekačev in krme, ki predstavljata večino stroškov v pitanju, je vsak € odbitka na trup veliko. Za vseh 247 tisoč prašičev, ki so se v letu 2010 uvrstili v kategorijo 2, po eni ali drugi plačilni shemi znesse odbitek zaradi klavne mase blizu pol milijona €.

Tabela 5: Ocenjeni odbitki oz. pribitki glede na maso po plačilni shemi

Klavnica		Odbitek na kg (€)				Odbitek na trup (€)		
		Povpr.	SD	Povpr.	SD	Min.	Maks.	Vsota
A	V	-0.027	0.060	-1.99	4.29	-14.95	0.96	-163778
	P	-0.022	0.054	-1.59	3.95	-14.40	0.95	-130393
B	V	-0.020	0.049	-1.74	4.17	-14.87	0.96	-189551
	P	-0.020	0.047	-1.84	4.30	-14.40	0.95	-200537
C	V	-0.029	0.058	-2.48	4.72	-14.87	0.96	-125449
	P	-0.028	0.055	-2.51	4.76	-14.40	0.95	-126814
Skupaj*	V	-0.024	0.055	-2.00	4.36	-14.95	0.96	-493823
	P	-0.022	0.051	-1.92	4.33	-14.40	0.95	-473416

V - veljavna, P - predhodna avstrijska plačilna shema, * zajeti vsi garani trupi kategorije 2 v letu 2010

9.7 Zaključki

S strani klavno-predelovane industrije so zaželeni po masi in mesnatosti izenačeni klavni trupi v skupini, saj je s takimi trupi najenostavneje rokovati ob nadaljnji predelavi ali prodaji za sveže meso. S to zahtevo se srečujejo prašičerejci tako v Severni Ameriki kot v evropskih državah in tudi naši rejci niso izjema. Variabilnost oz. neizenačenost je posledica genetskih in okoljskih dejavnikov. Neizenačenost lahko zmanjšujemo na dva načina: z zmanjševanjem same variabilnosti ter z zmanjševanjem njenih posledic. Slabi pogoji v pitanju, kot so omejen dostop do krme in vode, gostota naselitve, izvedba krmilnikov in napajalnikov, slab zdravstveni status (zadoščajo že blage subklinične okužbe) povečujejo neizenačenost. Neizenačenost je manjša, če pitamo ločeno po genotipu in spolu. Posledicam neizenačenosti se je moč izogniti ali vsaj omiliti tudi s postopno prodajo. Nujno je prašiče tudi pravočasno podati. Podaljševanje pitanja ima neugodne posledice tako pri masi kot mesnatosti.

9.8 Viri

EC No 167/2008 2008. Commission Decision of 18 February 2008 amending Decision 2005/879/EC authorising methods for grading pig carcasses in Slovenia. Official Journal No. L 056, 29/2/2008 p. 0028 - 0030
<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2008:056:0028:0030:EN:PDF>
 (2008-03-14).

Malovrh Š. 2010. Mesnatost prašičev na liniji klanja v prvem polletju 2010 in primerjava s predhodnimi leti. V: Spremljanje proizvodnosti prašičev, VI. del. Kovač M., Malovrh Š. (ur.). Domžale, Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Enota za prašičerejo, biometrijo in selekcijo: 61–74.

Steierfleisch GmbH 2010. Abrechnung und prompte bezahlung.

URI: http://www.steierfleisch.at/index_135_135__9_1_0__.html (2011-01-02).